

Werkgroep Inclusie “Wijchen voor iedereen”

Marieke van Heumen, Juul Heko Adang, Arno Roelofs

Contact: 06-18420627 | wijchenvooriedereen@gmail.com

Inspreektekst – Commissievergadering 11 juni 2026

Agendapunt: 7.3 – Meningsvormende nota “Basisvaardigheden”

Inleiding

Geachte raads- en commissieleden, goedenavond, ik ben Marieke van Heumen, samen ben ik hier met Juul Heko Adang en Arno Roelofs namens de Werkgroep Inclusie, ‘Wijchen voor iedereen’. Deze werkgroep zet zich in voor een toegankelijke en inclusieve gemeente, waar iedereen volwaardig kan meedoen. Het onderwerp van vandaag – de meningsvormende nota Basisvaardigheden – raakt ons direct, omdat wij dagelijks zien hoe belangrijk maatwerk en vroegtijdige actie zijn voor een effectieve aanpak.

Kernboodschap: Maatwerk en preventie

Basisvaardigheden zijn niet voor iedereen vanzelfsprekend. De oorzaken van achterstanden lopen uiteen: denkt u aan **laaggeletterdheid**, maar ook aan **Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH), dementie, Licht Verstandelijke Beperking (LVB), neurodiversiteit of een migratieachtergrond**. *Elke oorzaak* vraagt om een **andere benadering**.

Bijvoorbeeld:

- Iemand met **dementie** heeft andere begeleiding nodig dan iemand met **laaggeletterdheid**.
- Een **jongere met dyslexie** heeft andere leermaterialen nodig dan **een oudere met een taalachterstand**.
- En iemand met **Niet Aangeboren Hersenletsel** heeft misschien flexibele trajecten nodig om overbelasting te voorkomen.

Daarom is het essentieel dat de gemeente **uitgaat van de specifieke oorzaak** en hier **maatwerk** in biedt – in begeleiding, leermaterialen **én** communicatie.

Preventie is hierbij de sleutel. Door **al op jonge leeftijd** te screenen op mogelijke oorzaken van achterstanden – zoals **dyslexie, Taalontwikkelingsstoornis (TOS), autisme of andere leer- en ontwikkelingsuitdagingen** – kunnen we voorkomen dat deze achterstanden zich opstapelen. Zo voorkomen we dat mensen later in hun leven tegen onnodige drempels aanlopen. Dit vraagt om **structurele samenwerking** met scholen, GGD en zorgpartners, zodat we **tijdig** kunnen ingrijpen.

Maar er is *nog een groep* die we nu missen: mensen die **thuis worden** ondersteund bij (begrijpelijk) lezen en schrijven, door een partner of mantelzorger. Bij hen blijft de

stimulering van basisvaardigheden vaak achterwege, omdat het **een gewoonte is geworden** dat de ander alles overneemt. **Het probleem komt pas aan het licht als de partner of mantelzorger wegvalt** – en dan is het vaak te laat om achterstanden in te halen.

Daarom is het **nodig om een actieve benaderingscampagne** op te zetten voor deze groep. We moeten **bewustwording creëren** en **laagdrempelige cursussen** aanbieden, bijvoorbeeld in buurthuizen, bibliotheken of online, waar deze groep **samen met hun naasten** kunnen deelnemen.

Hulpmiddelen op maat

Daarnaast is het essentieel om **hulpmiddelen** in te zetten die aansluiten bij specifieke beperkingen. Denk aan **visuele ondersteuning, eenvoudige taal en herhaling** voor mensen met dementie, en aan **structuur, duidelijke instructies en flexibele leertrajecten** voor mensen met **Niet Aangeboren Hersenletsel**. Zo zorgen we ervoor dat **iedereen** – waar ze ook zijn en in welke situatie dan ook – de ondersteuning krijgt die bij hen past.

Afsluiting

Wij hopen dat u onze zienswijze meeneemt in uw overwegingen. Graag blijven wij met u in gesprek over hoe we **“Wijchen voor iedereen”** tot werkelijkheid kunnen maken.

Tot slot wil ik u meegeven wat Jan Troost schrijft in zijn boek *“Troost Over Leven”*:
‘Uiteindelijk zijn we allemaal mensen die met niets zijn begonnen en met niets zullen eindigen. Maar dat betekent niet dat we niet volop kunnen leven en genieten van iedere dag die ons gegeven is. (Citaat Jan Troost)’

Bedankt voor uw aandacht.

Bijlage:

- **Datum:** 11 juni 2026
- **Onderwerp:** Meningsvormende nota “Basisvaardigheden”
- **Spreker:** Marieke van Heumen (namens Werkgroep Inclusie “Wijchen voor iedereen”)